

## **Ý kiến của Ngân hàng Nhà nước về chính sách can thiệp bình ổn thị trường vàng**

Thời gian gần đây có một số ý kiến liên quan đến việc Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) sử dụng vàng Dự trữ ngoại hối Nhà nước để tăng cung, can thiệp bình ổn thị trường vàng. Về vấn đề này, NHNN có ý kiến như sau:

Thực hiện Nghị Quyết của Quốc hội về bình ổn thị trường vàng, bảo đảm giá vàng trong nước sát với giá vàng quốc tế và thực hiện chủ trương của Chính phủ về việc xóa bỏ "vàng hóa" trong nền kinh tế và trên cơ sở đánh giá tình trạng mất cân đối về cung cầu vàng trong nước (trong đó có nhu cầu mua vàng của các tổ chức tín dụng (TCTD) để tất toán về cơ bản số dư huy động vốn bằng vàng đã sử dụng trước ngày 30/6/2013), thời gian qua, NHNN đã triển khai thực hiện nhiều giải pháp can thiệp bình ổn thị trường vàng nhằm tăng cung vàng miếng cho thị trường. Trong đó, có việc NHNN sử dụng một phần ngoại tệ thuộc Dự trữ Ngoại hối Nhà nước để nhập khẩu vàng nguyên liệu, sản xuất vàng miếng tăng cung cho thị trường thông qua đấu thầu.

Để triển khai thực hiện biện pháp nêu trên, NHNN đã trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành và ban hành theo thẩm quyền đầy đủ các văn bản quy phạm pháp luật cần thiết. Việc can thiệp bình ổn thị trường vàng của NHNN trong thời gian qua hoàn toàn phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của NHNN theo quy định của Luật Ngân hàng Nhà nước và tuân thủ các quy định tại Nghị định 24 về quản lý hoạt động kinh doanh vàng, Nghị định 86 về quản lý Dự trữ ngoại hối Nhà nước, Quyết định 16 của Thủ tướng Chính phủ về mua bán vàng miếng của NHNN trên thị trường trong nước và các văn bản hướng dẫn thi hành 2 Nghị định nêu trên. NHNN tham gia thị trường với tư cách người mua, bán cuối cùng, NHNN bán theo giá thị trường, không bao cấp, không bù lỗ và tuân thủ đúng quy định, bảo đảm lợi ích của Nhà nước.

Trên thực tế, về tổng thể, toàn bộ vàng nguyên liệu để sản xuất vàng miếng tiêu thụ tại Việt Nam phải dùng ngoại tệ để nhập khẩu từ nước ngoài; tại một số thời điểm, vàng miếng được xuất khẩu ra nước ngoài để thu ngoại tệ. Do vậy, về bản chất, vàng miếng được lưu thông trong nước cần phải được quản lý như ngoại tệ.

Trước khi Nghị định 24/2012/NĐ-CP của Chính phủ về quản lý hoạt động kinh doanh vàng (Nghị định 24) được ban hành, hàng năm, NHNN cấp phép nhập khẩu bình quân khoảng 50-60 tấn vàng nguyên liệu để sản xuất vàng miếng. Toàn bộ lượng ngoại tệ để nhập khẩu vàng được lấy từ nền kinh tế. Do vậy, nhập khẩu

vàng trên quy mô lớn đã ảnh hưởng lớn đến tỷ giá, CPI, sự ổn định kinh tế vĩ mô và ảnh hưởng trực tiếp đến quy mô Dự trữ ngoại hối Nhà nước.

Từ đầu năm 2012, NHNN đã triển khai thực hiện một loạt giải pháp bình ổn thị trường vàng, cụ thể:

*Thứ nhất*, NHNN không cấp phép nhập khẩu vàng nguyên liệu để sản xuất vàng miếng kết hợp với hiệu quả của các chính sách bình ổn kinh tế vĩ mô của Chính phủ, tình hình cung cầu ngoại tệ đã cải thiện cơ bản, giảm đáng kể tình trạng đô la hóa nền kinh tế;

*Thứ hai*, việc thực hiện chính sách Nhà nước độc quyền nhập khẩu vàng nguyên liệu để sản xuất vàng miếng đã làm giảm mạnh nhu cầu ngoại tệ cho nhập khẩu vàng.

*Thứ ba*, việc NHNN kiên quyết thực hiện chính sách chấm dứt huy động và cho vay bằng vàng của các TCTD đã loại trừ rủi ro liên quan đến vàng trong hoạt động của các TCTD, đồng thời, xử lý triệt để hiện tượng vàng hóa. Hơn nữa, trong một năm qua, các TCTD đã mua được trên 100 tấn vàng trên thị trường trong nước để chi trả cho người dân mà không cần ngoại tệ để nhập khẩu vàng.

Đồng thời, khối lượng ngoại tệ NHNN sử dụng để nhập khẩu vàng: (i) Nhỏ hơn nhiều lần lượng ngoại tệ nền kinh tế phải bỏ ra để nhập khẩu trong những năm trước đây; (ii) chỉ chiếm tỷ trọng nhỏ so với lượng ngoại tệ NHNN đã mua vào tăng Dự trữ ngoại hối Nhà nước trong thời gian qua.

Đồng thời, thực tiễn cho thấy, việc NHNN độc quyền nhập khẩu vàng theo quy định tại Nghị định 24 không tác động bất lợi đến cung cầu ngoại tệ và ổn định kinh tế vĩ mô như thời gian trước đây (việc nhập khẩu vàng luôn ảnh hưởng đến cung cầu ngoại tệ trên thị trường và sự ổn định kinh tế vĩ mô). Đây cũng chính là mục tiêu chủ chốt của Chính phủ, NHNN khi xây dựng và ban hành Nghị định 24.

Ngoài ra, thực hiện chính sách chống vàng hóa nền kinh tế, Nghị định 24 cũng đã có quy định cấm sử dụng vàng miếng làm phương tiện thanh toán. Trên thực tế, kể từ khi ban hành Nghị định 24 vàng không còn là phương tiện thanh toán phổ biến và nhu cầu đầu tư vàng ở Việt Nam đã giảm rõ rệt.

Như vậy, việc triển khai thực hiện Nghị định 24 đã góp phần quan trọng vào việc tăng Dự trữ ngoại hối Nhà nước và giảm đáng kể hiện tượng vàng hóa nền kinh tế./.